

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ IX.

Олифантъ, Па. Четвертъ 29-го Серпня 1901.

Число 35.

Переглядъ тыж-дневной.

Зновь вѣдбулись двѣ демократичной конвенци одна въ Пенсилвеніи, друга въ Верджиніи. Пенсилвенійска конвенція поставила собѣ за задачу бороти ся противъ кліки, (що взяла Пенсилвенію въ свои руки), въ цѣли усунути теперѣшнихъ надужитъ. Чи щирі сѣ доставленія, покаже будучность. Выборы вѣдбудутъ ся въ осеня. Конвенція въ Верджиніи высказалась за тѣмъ, щобы кандидатуры на уряднаковъ не ставили „босове“ партій, але народъ при помочи такъ званныхъ первѣстныхъ выборовъ и за та кими школами, котры кроми другихъ вѣдомостей, учили бь такожъ промыслу.

— Последнѣмъ дѣломъ сойму въ Тексасѣ, що скончивъ свои засѣданя е ухвала въ силу котрой каждый чоловѣкъ може въ томъ стейтѣ достати на вѣдность фарму (160 акровъ), если черезъ 3 року поробивъ на вѣдъ ульпшеня вартости \$300 и заплатитъ за каждый ейкеръ землѣ одного доллара. Грошѣ за фарму може сплачувати въ протягу 40 лѣтъ, що зробило бь що набѣльщикъ около 9 долларовъ рѣчно вже зь процентомъ по 3 вѣдъ ста. Кто хоче, може подѣ теми самыми условиями взяти на вѣдъ 4 секци, то есть 640 ейкровоу землѣ. — Не лишъ въ Мерилендѣ, але и въ Мисисипи вѣдкрыто рожній цинавеста, якихъ допустились тѣ люди, що збирали статистичной дані до послѣднего народочисленя. Здае ся, що и по другихъ стейтахъ дѣялись такі рѣчи. — Президентъ выдѣвъ прокламацію, въ котрой запротуе все державы свѣта взяти участь въ всесвѣтній выставѣ, котра вѣдбуде ся 1903 року. — Последнѣе справоздане комисара емиграційного показуе ось що: зь Итали, Австро Угорщины и Росіи було въ 1882 р. имігрантовъ 10 проц. загалного числа имігрантовъ, въ 1901 — 69 проц.; зь Великобританіи, Нѣмеччины и Скандинавіи було въ 1882 р. имігрантовъ 65 проц., въ 1901 — 21 проц. Значить емиграція до Спол. Державъ зь півночно-заходной Европы малѣе, а збольшае емиграція зь Европы вѣдходной и полудневой.

Що въ полудневой Америцѣ е „тробель“ се знаемо, але до вѣддѣтисѣ докладно про те що властиво тамъ ся дѣе, такъ само годѣ, якъ не можна було знати нѣчого певного подѣчасъ облоги европейскихъ посольствъ въ Пекинѣ. Рожница е хѣба ся, що зь Пекину не було жадныхъ вѣстей, а зь полудневой Америки маемо за богато вѣстей и то переважно фальшивыхъ. Фактомъ однакъ есть, що въ Венезуелѣ рядячою партією есть партія либеральна а въ Колумбіи партія консервативна. Въ Венезуелѣ повстанцями суть консервативисти, въ Колумбіи — радикалы. Правительство венезуелеске симпатизуе зь повстанцями колумбіескими, а правительство колумбіеске зь повстанцями венезуелескими. Помимо сего, явномъ боротьбѣ мѣжъ тими двома республіками ще нема. Сполуч. Державы выслали корабль, щобы боронити невтральности перешіика павамского, а и европейскій державы послали туда свои корабль. Промеже Спол. Державы тримають ся Монгое доктрины що Америка для Американцѣвъ а всемъ другимъ засѣдо неа, то може ще зь всего прійти до значного заколоту мѣжъ Америку а Европоу.

Польска преса въ Америцѣ бере ся потакувати за галицкими польско-шляхоцкими газетами, що Русинамъ въ Галичинѣ не дѣе ся найменша кривда. Подѣ панованемъ польской шляхты имѣ такъ тамъ гарно живе ся — ажъ страхъ!.. Осъ пр. „Атегуки“ зь дня 17. с. м. по такыхъ утергахъ, езуитскихъ фразесахъ починае вычислѣти, якы то сумы грошей ухваливъ сего року галицкій „сеймъ“ на рускій цѣли. И такъ: на руске Товариство педагогичне 4,800 коронъ; додатково на газу „Дзвінокъ“ 400 и на кошта згромадження 200 кор.; на газе у „Учитель“ 1000 кор.; „Посланикъ“ 800 кор.; „Сельскій Господарь“ 300 кор.; для оо. Василіяна на выдѣвництва 400 кор.; для сс. Сакраментокъ 200 кор.; для Тов. помочи даковѣ 600 кор.; на „непріязне для Полькѣвъ“ Выдѣвництво руск. книжокъ школьныхъ 12 тысячъ кор.; Тов. этнографичне им. Шевченка 1000 кор.; Тов. „Просвѣта“ 6000 кор.; рускій театр 14 тыс. 500 кор.; спѣвацке товариство „Воля“ 600 кор.; руска бібліотека исторична 1000 к.; руско украинску бібліотеку 600 кор.; наукове выдѣвництво тов. Шевченка 4000 кор. Разомъ на рускій цѣли ухвалено всего на всего 48 тыс. 400 коронъ. То все. Та не згадуе нѣчого американско-польска преса, якы сумы гроша ухвалено на польскій цѣли, а они суть величезны! На одній лишь польскій театры и т. п. ухвалено 120 тысячъ 696 кор.; на польскій просвѣтній товариства 16 тыс. 800 кор.; для польск. Бенедиктинскѣвъ 6000 кор.; Клярисокъ 3000 кор.; для якихъ сс. Сходлятокъ и св. Томаша въ Краковѣ 7000 кор.; Скостръ Милосердзя въ Роздѣлск 1000 кор. и т. д. и т. д. Разомъ на польскій цѣли ухвалено 154 тысячъ 496 кор. а и то ще не все. Накопѣе ще почислѣти прочій тайній и явній выдатки, такъ безъ сумнѣву выйде 250 тысячъ. Отъ и польске „рувноуправлене“, отъ и гараздъ Русинамъ подѣ ихъ панованемъ! Подобно мае ся зь рускою мовоу, зь рускими школами и зѣ всемъ рускимъ, хѣчь Русины платять такы самы подѣткы гроша и кровы, якъ Поляки. Але американско-польска преса мовачить о томъ наче заклѣта...

Зь полуд. Африки протрѣло ся сего тыждня о мвого больше вѣстей, якъ то бувало давнѣйше. Сю перемѣну грѣба мабутъ завдѣувати англійскій пресѣ (газетамъ), яка „Немилосердно“ выпадала и критиковала Киченера за те, що не позволяе коресподентамъ зь полудневой Африки описувати дѣйствій станъ рѣчей, а загалъ опукувавъ фальшивыми вѣстями. Возможно, що и самъ разомъ Киченеръ доносить неправду, бо говоритъ немовъ бы половинъ до 900 Бурѣвъ, а мѣжъ нимъ генерала Веерсъ и коменданта Де Вильеръ. Дальше (посля того рапорту) полягло колькадесять Бурѣвъ вразъ азъ комендантомъ Майборгъ, а 86 бурскихъ вѣдѣвъ зь поживоу и муніцию достало ся въ его руки, дня 19. с. м., коло Клинсдорфъ (Трансвалъ). Зовсѣмъ вѣдѣвно доносятъ коресподенты. Увѣряютъ они, що чымъ ближе до лѣта, (въ пол. Африцѣ теперъ кончить ся зима) тымъ больше Бурѣ подносятъ голову и набегаютъ отухи. Уже вѣдѣ теперъ громадѣть ихъ генералы большій водрады и зь большымъ успѣхомъ нападаютъ ворога. Осъ хочъ бы и подѣ мѣсточкомъ Тегонъ, полонили въ сѣй спѣсѣ 50 Англійцѣвъ; надѣ рѣкою Ареджѣ водоборали значай припасы муніци и рожныхъ провѣятовѣ, а ген. Вота добувъ мѣсто Лайденбургъ и вѣдѣвъ Англійцямъ 1000 полоненыхъ Бурѣвъ. Та найбільше мабутъ гразе англ. правительство та обставина, що много ихъ вѣдѣ дезертируе тай пристае до Бурѣвъ. Такъ здѣлали 800 Голендрѣвъ, народѣ спорѣдненый зь Бурама, котрыхъ на вербували въ англ. колыоніяхъ пол. Африки: умундурованій и оруженій Англійцями, перейшли все въ ряды Бурѣвъ.

— Орловскій Вѣдомости (російска газета) доносятъ про слѣдуючу, майже немовѣрну подѣю: Недавно купало ся въ рѣцѣ Донци колька женщанъ. Наразъ небо покрыло ся чорными хмарами, почавъ падати дощ, а одна женщина высочала на берегъ, убиравъ ся. Въ той хвили ударивъ въ неѣ грѣмъ и порисувавъ цѣле тѣло въ пасмугы. Женщина выглядала мовѣ татуована. Збѣгли ся люди, прійшовъ мужъ нещасной жертвы грому и що-жъ роблять? Ото почали зь ней здирати шкѣру, абы, якъ казали, высвѣдѣти еѣ зъ чарѣвъ. Вконци кроваве тѣло закопано въ вогуку землю. Мимо тяжкихъ мукъ, женщина жила ще два дни. Така то тѣма цануе ще въ Росіи.

— 28 поединковичѣвъ замкнено въ вязницѣ въ Сегединѣ (Угорщина). Въ складѣ того товариства входить: бурмістръ, урядникъ податковый, судія, нотаръ, 10 дневникаровъ, 3 адвокаты, 2 студенты и и. Найцѣкавѣйше, що мѣжъ арештованными находятъ ся и директоръ вязницѣ, яка була подѣ его управоу, а въ котрой теперъ въ его замкнули.

— За сироневѣрне много одежи зь войсковыхъ магазинѣвъ въ Новѣмъ Сончи (Галичина) арештовано фельдфебля краевой обороны. Заплату. — Въ томъ самѣмъ мѣстѣ застрѣлявъ ся урядникъ податковый, Фрицъ зь Лямановичъ. Говорятъ, що се такожъ стало ся наслѣдкомъ сироневѣрня.

— Подѣ Нью Йоркомъ, недалеко Ke sigton Station, розбивъ желѣзничій поѣздъ стріткару, якоу ѣхало 40 людей. Кондукторъ и оденъ подорожній були при томъ забиты вѣдѣ разу, 8 смертельно покалѣченыхъ, а все прочій вышпи зь тяжкими або леккими ранами.

— Шайка цыганѣвъ подѣпала село Гудашъ на Угорщанѣ и то зь мѣсти за се, що старшина громадска не позволила имъ замешкати га краю села. Повѣ села спопелѣло, а въ огни згинуло такожъ 6 осѣбѣ.

— Злодѣѣ въ раю, але не въ томъ, де жили покойный Адамъ и Ева, лишь въ галицкомъ селѣ — Раю, коло Бережанъ, закрали ся до мешканя тамошного вѣта, розбили касу и вкрали 300 коронъ громадскихъ грошей той коралѣ вѣтихи, вартости 400 кор.

— Натъ тонъ динаміту екапльдовало въ Неркимер, N. Y. дня 19. с. м. Експлози була такъ сильна, що 6 работникѣвъ розорвала на куснѣ, хоты вѣдѣ мѣсяца, де лежавъ динамітъ, при телеграфичномъ урядѣ въ Нью Йорку, повнѣйше выѣхавъ не знати де. Кто бы знавъ о нѣмъ и давъ знати до вѣданого конзуляту, достане 1000 долларѣвъ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.	4.	Образъ Господ.
29	Ч.	Мирона, Юліана
30	П.	Флора, Давра
31	С.	
1	Н.	13. Андреа страт.
2	П.	Самуила
3	В.	Бѣдѣя Апост.
4	С.	Агавоцила

— Господарскій угорскій газеты доносятъ, що тамъ зродилась добра гадка, транспортувати угорске молоко далеко поза границѣ державы. Молоко не буде йти въ звычайномъ станѣ, лишь заморожено. Побудували вже навѣтъ одну такую фабрику, а правительство жертвовало на сю цѣль 250 тысячъ злр. запомоги. Однимъ словомъ, може ще дойти до сего, що будемо ѣсти въ Америцѣ угорске молоко.

— Генеральный австрійско-угорскій конзулятъ зь мѣста Нью Йоркъ пошукуе Кароля Цигербаха, угорско го подданого, родомъ зь Будачепту, котрому номерла недавно сестра, лишаючи велике майно. Вѣдѣ 1880 до 1886 року працювавъ вѣнъ при телеграфичномъ урядѣ въ Нью Йорку, повнѣйше выѣхавъ не знати де. Кто бы знавъ о нѣмъ и давъ знати до вѣданого конзуляту, достане 1000 долларѣвъ.

Вязнѣ фальшивниками рублѣвъ. Въ мѣстѣ Курску въ Росіи вже вѣдѣ давнего часу повно було подробленыхъ рублѣвъ. Полиція, жандармерія та окремі комічѣи слѣдили за тайною фабрикою персѣбныхъ рублѣковѣвъ. Майже въ каждомъ домѣ вѣдбували ся трусеницѣ, але фальшивниковѣвъ не выкрыто. И нѣхто не бувъ бы мѣгъ подумати, що рублѣ выробляють ся въ вязничѣй кѣли, де сидѣли три „старіе“ злодѣѣ. Подѣ подлогоу найдено все знаряди потрѣбній до выробу грошей и немалый запасъ фальшивоу го товки. Теперъ веде ся слѣдство въ томъ напрямѣ, хто вязнямъ доставляе потрѣбныхъ рѣчей и мѣняе грошѣ.

— Дѣвчата и жѣнки, якы працюють въ ткацкихъ фабрикахъ въ Нью Йорку и околицѣ, грозятъ, що выйдутъ незабавки на страйкъ, наколи властитель не подѣвыжмать имъ платы. Въ такѣмъ разѣ взяло бы въ страйку участь до 30 тысячъ работницѣвъ.

— Чикаговскій богачъ Ю. Г. Філіпсъ, котрый грою на азѣбѣвѣй гелдѣ дойшовъ до миліонѣвъ, стратимъ сими днями цѣле свое майно, програвши все на той самой гелдѣ. Легко прійшло, тай легко пошло...

— Хлѣбный трѣсть зь капиталомъ 3 миліоны долларѣвъ, якы взявъ собѣ за цѣль злучити все пекарнѣ въ одну велику корпорацію, завязавъ ся минувшого тыждня въ стейтѣ Нью Джерзи.

— Урядники работничой организациі The United Mine Workers оголосили, що належить до неѣ 224 тысячѣ членѣвъ, вразъ зь 1700 філіями розкиненными по цѣльяхъ Спол. Державыхъ. Де лишь копають камѣнне углѣ.

— Французке правительство робить теперъ досѣдѣ зь воздушными торпедями. Въ часѣ войны будутъ сѣ торпеды цацстрахѣнѣйшимъ оружемъ, бо ихъ експлози не выкликне навѣтъ гуку анѣ дыму, але нищить все на три миль доквруги.

— Капустоу затрѣла ся въ Джейнетъ, Па. цѣла родина Словаковъ зложена зь вѣтца, матери и троихъ дѣтей. Купали они сю капусту вѣдѣ фармера, котрый посушавъ ея якымъ ѣдовитымъ порошкомъ, щобы не зѣвѣла.

— Плекане вужѣвъ е найновѣйшимъ предпріемствомъ „бизнесовоу“ Американца. Подѣ Франкфортъ, Инл. закуплено недавно велику фарму, уряджено вѣдповѣдно, а ея властитель почали плекати тамъ безлѣ вужѣвъ. Чинятъ они се для сала зь вужѣвъ, зь якого роблять дуже популярный олѣй при выправляваню дорогихъ скорѣ.

— Мѣжнародный соборъ методистѣвъ мае вѣдбути ся въ Лондонѣ. На соборѣ сѣй прійхали такожъ многы американскій чорній епископы и замешкали въ перворядныхъ готеляхъ. Бѣлѣ Американцѣвъ находячы ся на сѣй часѣ въ Лондонѣ, протестували противъ сего, але надармо. Властитель найбольшого готелю сказавъ, що нѣхто не протестувавъ, коли у него мешкала визначной Хинцѣ, Индйцѣ и т. п., для того вѣнъ дуже дивуе ся, що комусь могутъ неподобатисѣ американскій епископы за дѣля ихъ чорной шкѣры. Сѣ лишь упереджене, котрымъ вѣнъ не думаетъ поведоватисѣ.

— Яра пшеница, особливо въ півночно-заходныхъ стейтахъ удала ся сего року. Жнива зачали ся въ Миннесотѣ и долианѣ Червоного потока сего мѣсяца. Желѣзницѣ позволяють работникамъ ѣдучимъ на жнива перевозити даромъ на товарныхъ потягахъ, а на особовыхъ за дуже таній грошѣ, щобы лишь достарчити фермерамъ конечного работника. Въ Манитобѣ, якъ кажутъ, сегорѣчній жнива суть найлѣпшій въ цѣлой исторіи сѣй провинциі.

— Дня 20. августа 1901 появиласѣ въ газетѣ Volksblatt und Freiheits — Freund — August 20. 1901, слѣдуюча новинка: Войновичій елуга Господа. Отець Д. Полока (?) (Поливка) греко-католицкій священникъ зь Duquesne, Pa. мае ся вчѣра усправедливати передъ альдерменомъ С. F. Anderson о насильній нагадѣ, о котрой оскарживъ его Вакуотскій (?) Пачута, членъ его громады. Недавно устроковала громада прогулку и притрафилѣ ся, що о. Поливка ударивъ цанку Пачутѣ по плечахъ палкою. За порукою \$300 вѣдослано цѣлу справу до корту. Заруку зложено сѣйчасѣ.

— Динамітова бомба знацила минувшого тыждня при Клеркѣ ул. въ Чикаго, Инл. тра-поверхову каменнѣйшимъ оружемъ, бо ихъ експлози не выкликне навѣтъ гуку анѣ дыму, але нищить все на три миль доквруги.

— Шона зь сѣномъ згрѣла минувшого тыждня на плейзику зв. Греншавъ, Па. Въ ея згаршцу знайшли спопелѣлій трупы трехъ незнакомыхъ людей.

— Цѣлый минувшій тыждень лютила ся на побережю Аляски скажена буря и заподѣляла безлѣчь шкоды.

— Голодѣ грозить 43 миліонамъ людей въ Росіи. Такъ пише газета The Friend.

— Последнѣе людочислене въ стейтѣ Louisiana показуе, що число бѣлыхъ возросло о 37 проц., а число чорныхъ лишь о 16 проц., а се завдяки иміграціи Италианцѣвъ. Въ виду сего въ Louisiana чорній втратили перевагу въ користь бѣлыхъ.

Если бь имъ були мухамъ, то малибысьмо взглядно далеко большу житеву силу, понеже люди стоятъ дѣйствно подѣ взглядомъ физичныхъ властостей далеко нааше якъ многы звѣрѣта. Будучи мухамы, мы могли бь не лишь лѣтати весело та ходити навѣтъ по зовсѣмъ гладкой повалѣ, але такожъ не вѣдчувалибысьмо змученя такъ легко. Однакъ чоловѣкъ есть лишень дуже деликатне сотворѣне, що подлягае дуже легкому змученю наслѣдкамъ надрѣной працѣ, непогоды и нездоровоу поживю. На щасте чоловѣкъ мае на все тѣ рѣчи могоучій лѣкъ, Гринера Амер. Еликсиръ Горкого Вина, цѣлковито узнавый знавцями и всегда доказанный якъ безопасный замѣнитель тѣла и ума, чиститель жолудка, певне и пріемне средство на все слабости, жолудка, печѣнокъ, а особливо рекомендованный якъ позитивне средство противъ небесечныхъ лѣтнихъ слабостей. Кто хоче вѣдзискати втрачене здоролве и склу, зломаній черезъ наслѣдки горяча, нехай купитъ въ аптѣцѣ флашку правдивого Горкого Вина Тринера, яке выробляе лишь Jos. Triner, 799 S. Ashland Av., Chicago и нѣхто другій. Оно есть рѣвночасно смачнымъ лѣтнимъ напиткомъ, котре люблять навѣтъ дѣти, и котре повноно бутѣ подѣ рукоу въ каждомъ домѣ, и заживане регулярно особляво теперѣ.

Допись.

Скрентонъ, Па., 23. июля, 1901.

Населеню Скрентонъ и околицѣ:

Выдаю се свѣдѣнтя въ хосенѣ страданючюу людскости. Чиню те мое въ радости, хоты чую, что зь вѣдшого ауропушана не буду въ силѣ написати его въ повнѣше, знаячи, що ще теперъ многы мучѣтъ тѣмъ тяжко терѣтъ, якъ я перше терѣлъ. Мешаю подѣ ч. 122 Harper Str. въ Dupont, Pa. Працюю яко машинистъ въ A. D. Spricer, у вѣдѣтѣвѣйшій утѣвѣль заводѣвъ въ Dupont. Ще передъ 14 роками прійшло мѣвъ было поднимати ся при колѣсно паровыхъ шайлѣ и вѣдѣ тѣдѣ. Яне больше, якъ вѣдѣнѣе въ мою подѣвѣнѣ и жите мѣвъ мѣла. Почувало ся прѣте до обвѣзну подѣти до вѣдомости загалу, яку полку цѣлае комоду Dr. Alex. O'Malley, котрый мае офисъ въ Burr Building, 134 Washington Ave. въ Scranton, Pa. RICHARD WEBER.

Хто не-будъ схоже бачити ся зѣ мною, нехай голосить ся на повнѣше подѣвѣнѣ адресъ:

DR. ALEX. P. O'MALLEY.

Офисъ въ Wilkes-Barre и Scranton, Pa. Скрентонскій офисъ Burr Building, 134 Washington Ave. Вилкесбаррскій офисъ 160 So. Washington St.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893. Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

"Свобода"

журнал для русского народа в Америке и орган Р. Н. Союза, выходит по вторникам в Четверг и пятницу.

В Америке на год	\$2.00
" " " " " "	1.00
" " " " " "	50
" " " " " "	18
До старого края на год	\$2.00

Оплачивать газету треба всегда в горы (наперед).

Адрес: "SVOBODA" 111 Lackawanna Str., OLYPHANT, PA.

Грошъ треба посылати въ реджистрованомъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточка, котру достанете вѣдъ почтара або агента на експресовомъ офісѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей достати.

ВЪЗНІМЕНИХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, чтобы его адресъ зміняти, муситъ подати намъ, кромѣ нового, такожъ свой старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна выволати и пересылати грошъ для всѣхъ староправыхъ русскихъ газетъ и другихъ издавантвъ.

Календарь на р. 1902.

Не забувайте, що за 2 мѣсяцъ мае выйти Календарь «Р. Н. Союза» на р. 1902.

Тоже всѣ братства, що належать до «Р. Н. Союза» зводять чимскорше пописывать списы своихъ урядниковъ, залучити \$1.00 и подати вѣдповѣди на слѣдующій пытаня: 1) коли заложене; 2) колько мае членовъ; 3) колько маекту; 4) колько сатизендовъ?

Братства не належачи до «Р. Н. Союза» могутъ дати свой адресаръ такожъ до Календаря подѣ такими самими условиями, якъ бизнесмены т. е. за першій даль \$1.25, а за слѣдующій по 50 центовъ за даль.

Всѣхъ нашихъ бизнесменовъ упоминаемо, чтобы спѣшались въ оголошенемъ. За \$1.25 буде оголошене на 1 даль и Календарь дармо. Се дуже дешево, якъ нѣгде. Образки церковь, школъ, братствъ и т. д. присылайте.

Хто хоче стати агентомъ для збирания адвертайментовъ и продажи нашихъ Календаровъ, зволитъ зголоситися на понизшу адресу.

Во всѣхъ справахъ взглядомъ Календаря належитъ писати до предѣдателя «Р. Н. С.» на адресу: Rev. A. Bonchevsky, 10 May Str., — Ansonia, Conn.

Чому

робѣтники мусять своихъ выбирати на уряды?

Мянутого тыждня писали мы про се якъ заховують ся теперѣшій уряды въ виду робѣтниковъ взагалѣ, а особливо страйкеровъ. Писали мы такожъ, що робѣтники повинни выбирати на всѣ уряды не капиталистичныхъ прихвостнѣвъ, а лишь людей справедливыхъ, правдыхъ прятелѣвъ робучого люду. Длѣячо?

Каждый страйкъ мусить бути прогнаний, если робѣтники дадутъ ся застрашити и розезднати.

Если-бъ робѣтники выбрали лишь своихъ урядниковъ, послѣвъ и т. п., то ти-жъ не дали-бъ капиталистамъ робити рѣшнѣвъ мѣжъ ювѣйными а неювѣйными робѣтниками, ба навѣтъ карали бы тыхъ капиталистовъ, котры водважались бы таке робити. Робѣтничій мейоры и шерифы не дозволили-бъ капиталистамъ утримувати приватну полицію и войско зложенъ з пѣяковъ и розбѣшакъ; они не допустили-бъ до насилуваня правъ особистыхъ и власности, але рѣвночасно боронови-бъ права свободы зборѣвъ, свободы слова и публикаций зѣ стороны страйкеровъ. Робѣтничій суди не судили-бъ нѣкого за те, що пазвавъ скеба «скебомъ», такъ само якъ нѣкто не судитъ човѣка за се, що злодѣя назве «злодѣемъ». А если-бъ акій капиталистичный судия выдавъ приказъ противъ робѣтникамъ, примѣромъ, що имъ нѣ можна збираться разомъ або щось подобного, то робѣтничій урядники ужили бы полицію и другихъ ередствъ для обороны правъ робѣтниковъ.

Страйкъ певно мусить бути прогнаний, если «басовѣ» достануть досыть скебовъ на мѣсце страйкеровъ. Робѣтничій урядники старались бы о се, чтобы капиталисты не могли достати скебовъ. Днесъ, за республиканской або демократичной господари, убого одѣтого човѣка, що шукае работы и не мае очевидныхъ средствъ до житя саджають до арешту.

Капиталистичный урядники кажутъ, що коли човѣкъ безъ гроша и голоденъ, то правдоподобность е, что вѣнъ буде красти, але непоковитъ жабранемъ поважныхъ людей. Они арештують его яко човѣка «подозрѣлого характера». Если-бъ бы мали робѣтничихъ урядниковъ, то они вважали-бъ за «подозрѣлый характеръ» каждого скеба, що голосить ся до работы тогда, коли робѣтники страйкують, а то зѣ той причины, що вѣнъ може стати поводомъ заострення и продовження той борбы, что зовесе страйкомъ. Они арештували-бъ каждого скеба, а черезъ се помогли робѣтникамъ выграти. Правда, компаньисты назвали-бъ такой поступокъ тиранию, деспотизмомъ, хотя и въ самѣй рѣчи се було бы не что другого якъ лишь обернене оружия капиталистовъ противъ нихъ самыхъ.

Страйкъ мусить бути прогнаний такожъ тогда, коли страйкеры и ихъ родины терпятъ голодъ, не мають чѣсти.

Если-бъ урядниками на сей часъ были люди прихильный робѣтникамъ, они могли-бъ зарадити сему лиху дуже легко, а то въ такой способъ. Она попросту на-

няли-бъ страйкеровъ до публичныхъ робѣтъ, даючи имъ въ сей способъ можность заробити собѣ на жите, або навѣтъ кормили бы ихъ на коштъ публичный.

Компаньисты певно кричали бы, что се неслушно, что на се не мають они права, але робѣтничій урядники перше ратували-бъ людей вѣдъ голоду и нужды а доперва ажъ позвѣще роздумывали надъ тымъ, чи слушно се або нѣ.

Въ дуже важныхъ выпадкахъ поступили бы они ще радикальнѣйше. Осъ теперъ маемо великій страйкъ ставлеый, если-бъ мы мали робѣтничихъ гвернеровъ и соймы въ Пенсилвеніи и Огайо, то они могли-бъ сказати сталевому тростови такъ: «если ты не годенъ провадити сего бизнесу безъ страйковъ, то выходи зѣ него геть. Даемо тобѣ 48 годинъ до намьслу чи хочешь полагодити сей страйкъ, чи маемо забрати твой цѣлый бизнесъ зѣ всѣми фабриками, машинами и т. д. на власность краю, вѣсти его подѣ надзоромъ публичнымъ и для добра загаль». Если-бъ панъ Морганъ и его прятелѣ хотѣли противитися тому при помощи вооруженой силы, то тогда побачили-бъ мы, хто бы выгравъ, чи вѣнъ зѣ своими подпалченными посѣпаками, чи робѣтничій урядъ при помощи всѣхъ робѣтниковъ!

Про те, якъ выглядывъ бы страйкъ въ той часъ, коли президентъ и конгрессъ были бы прихильный робѣтникамъ — не треба и казати, бо тогда страйковъ вѣ не було-бъ, а нѣ не було-бъ до нихъ причести.

Повыше подали мы коротко, що робили бы урядники робѣтничій подчасъ страйковъ и вже днесъ декуды роблять, примѣромъ у Франціи. Що роблять капиталистичный (республиканский и демократичный) урядники въ такихъ выпадкахъ, про се вѣе знаете. До васъ, брате робѣтничій, належитъ выборъ мѣжъ однимъ а другимъ. Урядъ не може бути объективный, нейтральный. Вѣнъ мусить помагати або капиталистамъ, або робѣтникамъ. Вы, робѣтничій маете больше голосѣвъ якъ капиталисты, бо васъ миллионы, а ихъ лишь горетка. Кого-жъ будете выбирати?

Се й те и друге ще.

Вы неразъ чули притчу Исуса Христа про мытара и фарисея. Фарисей станувъ собѣ на передѣ церкви и хваливъ ся, что то вѣнъ доброго не вчанивъ своимъ ближнимъ, а смиренный мытарь, знаючи свои грѣхи, калявъ ся ихъ въ кутяку словами: «Боже милостивъ буди менѣ грѣшному!»

Богато е мѣжъ нами такихъ, что науку Христа принимаютъ въ той способъ, что мають бачне око на те, чи священникъ кланне кадилницею пять чи шѣсть разѣвъ, чи «цага» розлучно або нерозлучно, чи носить бороду чи нѣ и т. д. А любѣвъ Бога, любѣвъ ближнього и всѣ зѣ тыхъ двоухъ залповѣдей слѣдующій высновки, йдуть въ забуте. А осъ вамъ примѣръ якъ

выглядаетъ такой побожный церковникъ:

Иде човѣкъ зѣ другимъ красти до своего сусѣды въ саму пятницу. Крадѣжъ имъ удала ся, а мѣжъ украденными рѣчами була ковбаса. Злодѣи были голодны, але ковбасы не важили ся ѣсти, бо се була пятница, значить постъ.

Разъ приходитъ до мене човѣкъ именемъ Ваню и оскаржуе своего краяна Филипа, что той же на вѣру зѣ женщиною и мае зѣ нею дѣти.

Я знавъ дуже добре жите обохъ, то есть Ваня и Филипа. Ваню недавно вженитъ ся зѣ молодою дѣвчиною, але передъ тымъ ще сплодивъ дитяну зѣ одною вдовицею, обѣцюючи ѣи вженити ся зѣ нею. Слова не додержавъ, а вѣтъ до другого стейту. Теперъ хотъ вѣнъ вже женатый, то такъ ходять слухи, що вѣнъ заходитъ до другихъ жѣнокъ, а зѣ своею веде по пьяному войну, а навѣтъ допустивъ ся щось колька разѣвъ того, что выбивъ ея порядно.

Филипъ, правда, же на вѣру зѣ женщиною, котрой човѣкъ пѣниці, повѣявъ ся свѣтами. Вѣнъ, тобо Филиппъ, шануе свою подругу, мае зѣ нею дѣти, любить ихъ и выхове по християньски. Хто зѣ тыхъ двоухъ людей планшій човѣкъ: Ваню, чи Филиппъ?

Гриць Пишний любивъ заодно бабрати ся въ вѣрахахъ. Та але кажу, не вѣ вѣрахахъ, а радше въ томъ, что все споривъ за те, чи пошь мае бути голениый чи нѣ, чи треба при Службѣ Божій звонити або нѣ, а вже мало не бивъ ся зѣ та кими, что ему перечили немовъ бы то російскій польголосавъ найправдѣйшувѣру.

Краянъ Гриця Пишого. Семень Розвага похитувавъ головою на говорене Гриця и замѣсть зѣ нимъ говори-тъ, скликавъ неписемныхъ людей до церковной салѣ и тамъ вчавъ ихъ читати и писати, а тыхъ, что вже вывчили ся той штуки, навмалывъ до читани книжокъ и газетъ. Вѣнъ все говоривъ, что наука вбивде въ човѣцѣ не одну дурную думку, а натомѣсъ вливне въ его голову свѣтло. Хто зѣ тыхъ двоухъ большій русский патриотъ: Гриць Пишний чи Семень Розвага?

Въ каждой громадѣ потрібна рускй школа, якъ выпирати намъ треба. Се мусимо памятати разъ на все. С. М.

Дописи.

Зѣ Carnegie, Pa. Мавъ я вже давно замѣръ написати до «Свободы» пару слѣвъ, але все такъ сходило зѣ дня на день. Одже прошу помѣстити тыхъ колька стрѣчокъ въ вашей газетѣ.

Доношу вамъ, что у насъ въ Карнегі такъ робота иде, что давно такъ не вшла. Есть тутъ дуже фабрикъ. 10 лѣтъ тому назадъ, була лишь одна фабрика, а те перъ есть ажъ 7 и въ каждой есть платня по \$1.50, а въ некоторыхъ роблять по 9 годинъ а платня однака. Теперъ, славити Бога, всео робить, все въ руху. До тыхъ фабрикъ ставляють новы цивовары и будутъ Карнегі, мѣсяцями лишь 20

минуть ходу, а денегде и повъ години; платня \$1.50 на 10 год. Нову колѣю буде Wabash Co.; пойдѣ трека зѣ Питсбургъ до Вашингтону. Ставляють ще нову цѣпную, что помѣститъ 300 людей.

Прошу васъ, братя, не бѣдуйте безъ работы, бо у насъ есть досыть работы. Ходѣтъ сюда; мы маемо близько церковь, братство, все маемо, а хто хоче працювати, то и центы зрѣобитъ. Только хто тутъ пойдѣ, чтобы борони Боже, не давъ ся сперти въ дорозѣ та злакомивъ ся на скебовску роботу.

А. Асграбъ.

Зѣ Ethelbert, Man., Canada.

Въ 29 омъ ч. «Свободы» було помѣщене писмо Преосв. епископа перемыского до одного русского поселенця въ околици Dauphin. Въ томъ своимъ писмѣ уневинняе ся Преосв. епископъ Чеховичъ и звалюе всю свою вину за канадѣйску политику взглядомъ Русинѣвъ на митрополита Шентицкогъ, кажучи, что митрополитъ дуже думае о канадѣйскихъ Русинахъ и хоче выслати своего капелана, чтобы той развѣдавъ ся (!) (про что?), а вѣдтакъ митрополитъ вышле и больше священниковъ.

Якосъ той капеланъ дуже лѣвиво ѣде, бо вѣдъ того часу, коли мавъ вже выѣхати, то и волами бы вже доѣхавъ; а такожъ цѣкаво знати, на что Впр митрополитъ думае трудити такую великую рыбу? Намъ не треба кашеляновъ — намъ треба простыхъ священниковъ, котры бы хотѣли працювати для народа тай дѣлитися зѣ нимъ долею и недолею. А капеланъ, велика рыба, не схоже жити мѣжъ нами и працювати для насъ.

Якъ Впр. митрополитъ графъ Шентицкій дбае за насъ канад. Русинѣвъ най послужитъ и сей фактъ: Мы громдыяне кольонія Ethelbert выслали просьбу до митрополита ще въ сѣчни сего року, въ котрой просили его, чтобы выславъ якъ найскорше хоть одного русского священника до Доуфинском околици, до котрой и наша кольонія належитъ, де вже осѣло понадъ 600 русскихъ родинъ, а русского священника до сего часу нема. Вѣдъ того часу минуло вже 7 мѣсяцѣвъ, а мы неудостоили ся навѣтъ вѣдповѣди. Такъ думае о насъ канад. Русинахъ нашъ Архипастыр!

А може вѣнъ и думае, но мы кажемо, что вѣдъ думае, хотъ бы навѣтъ и епископского, нѣкто сытымъ не буде. Намъ треба меньше думать, а большеce работи. Намъ треба коче цѣ сего року русскихъ священниковъ въ Канадѣ, правдыхъ патриотѣвъ, цирыхъ робѣтниковъ, чи то зѣ волѣ митрополита, чи хотъ бы и безъ его позволеня, а хотъ бы навѣтъ противъ волѣ Риму. Мы не жадаемо нѣчо противзаконного. Намъ належать ся рускй священники, не лагинскй, котры насъ и нашй дѣти вынародовлюють и заказують намъ называти Русинами. Рабами и лизунами Риму не хочемо бути. Мы хочемъ зѣстати въ уни зѣ Римомъ, але якъ равнй зѣ равными. Если нашй митрополиты и епископы хотятъ бути рабами и подножемъ Риму тай слѣго его слухати — нехай собѣ здоровй будутъ — но мы на вольной земли рабства не стерпимо. Або намъ дайге

въ короткомъ часѣ русскихъ священниковъ до Канады, або хотъ скажѣтъ намъ разѣ отверто, что намъ не дасте и больше за носы насъ не водѣтъ.

Щобъ для 30 тысячъ унѣитѣвъ Римъ, а властиво митрополитъ не выславъ вѣ одного русского священника — се ганба и вѣстыдъ тѣкъ для нихъ, якъ ще большій вѣстыдъ для насъ, что мы такъ довго чекаемо и просимо.

Перестанемо просити, а жадаемо отверто и смѣло, что ся намъ належитъ, а може-хотъ въ той часъ достанемъ. Однако, если и се не поможе и Римъ, а властиво нашъ (?) митрополитъ не вышлютъ намъ русскихъ священниковъ, то будемо мусѣли вѣдвернути ся вѣдъ нихъ зѣ погородку и давати собѣ самй раду.

Вѣдъ Рады церковной въ Ethelbert, Иванъ Малковичъ, предѣдатель

Якъ житѣ новй галицкй емигранты въ Канадѣ.

Подѣ симъ заголовкомъ надруковавъ «Naród Polski» зѣ дня 14 августа 1901. допись одного польского попа, що мисіонари мѣжъ канадѣйскими Русинами.

«Поколька канайцятѣохъ лѣтахъ тулоного житя по Франціи и Италиі, довѣдавъ ся я нарештѣ о великомъ числѣ народу польского(?) оселеного въ Канадѣ. Теперъ я вже не хотѣвъ оглядати ся доше на италійскй и французкй хлѣбъ, лишь поспѣшавъ подѣ зарядъ епископа, котрый, переглянувши мои паперѣ, принявъ мене безъ наименшихъ перепонъ. Въ три мѣсяцѣ допѣсла, якъ разъ на Трехъ Крульвѣ (1900 р.) доставъ я послѣдне высвѣщене.

По вѣдправленю першой Службы Божой въ костелѣ въ St. Albert, удавъ ся я мѣжъ Поляковъ (?) на Еднѣ (якъ вѣсходъ вѣдъ Едмонтонъ, вѣдал. 50 анг. миль). Ту на 800 милевѣй просторонѣ, найшовъ я до 300 родинъ, зѣ якихъ 60 належитъ до римокатоликовъ, 80 до православия, а прочий до грекокатоликогъ обрядѣ. Все ті родины поселендѣвъ жидѣтъ безъ наименной духовной опѣки, въ наслѣдскъ чого я заразы таки на першій мѣси охрестивъ 52 дѣтей, зѣ котрыхъ деякй мали вже и по три роки, выспѣвѣвъ до 300 особъ, многй зѣ нихъ такоже не были совѣднй по пять лѣтъ и давъ 8 слобѣвъ.

Не лишь подѣ взглядомъ матерьяльнымъ, але и подѣ взглядомъ духовнымъ житѣтъ всѣ поселенцѣ въ дуже незавидныхъ обставивахъ. Якъ було сказано на Еднѣ же до 300 родинъ, але се же не все, бо на Rabbit Hill до 100, въ Victoria 80, въ Beaver Lake 200, въ Sandy Lake до 25 родинъ, а вѣ Едмонтонѣ 20 родинъ. И чо-жъ гу значить оденъ священникъ для всѣхъ! Абы где они всѣ разомъ мешкали, було бѣ несогѣрше. Однакъ они всѣ мешкають на просторонѣ 4000 миль, а вѣ додатку нема ту ще дорогъ, часто заблудитъ ся въ лѣсахъ або на степахъ. Нема прѣте дивнѣвъ, что много людей умере безъ спѣвѣди и причастия. До великодной спѣвѣди приступила заледгалѣ мало хто молить ся; дѣти росутъ, а нѣкто не учитъ ихъ писема анѣ религии; все же по тыхъ пустиныхъ, немовъ звѣрята. Вправдѣ було ту вже трехъ

гр. кат. священниковъ, але вѣ оденъ не могъ нѣчого порадити зѣ тымъ народомъ. Треба признати, что галицкй «хлопекъ» мае себе за щось иншого въ Канадѣ, а е и такий, котры говорять, что не требуютъ священника въ Канадѣ, бо ихъ въ Галичинѣ обдѣрѣ. Послѣднимъ гр. кат. попомъ бувъ ты о. И. З., котрый однимъ давъ много згѣршеня, другыхъ розлютивъ, кромѣ сего черезъ него гр. кат. церковь пошлы подѣ зарядъ православного попа, котрого принесло сюда передъ колыма мѣсяцями. Противно, православнымъ иде ту дуже добре. Выбудовали они вже церкви въ трехъ мѣсяцяхъ за грошѣ, якй посылаетъ російске правительство. На шизму перейшло вже больше якъ 80 родинъ грекок-кат. тай двѣ римок-кат. Православный попь, загорѣлый шизматикъ, чимъ разъ далѣ и далѣ запускае загоны шизмы. Хоче ся плакати надѣ недолею тыхъ обѣднхъ Русинѣвъ, наколи погадае ся, что нѣ оденъ зѣ нихъ не выйшовъ зѣ Галичины православнымъ. Все ту выродило ся. До фран. епископа не мають Русины вѣдѣвъ; противно, говоритъ голосно, что нѣколи не узнають французского «бискупца» за своего митрополиту. Выбудовали они вже навѣтъ двѣ гр. кат. церкви але вѣнъ не хотѣли, чтобы сѣ церкви были подѣ зрядомъ епископа въ Ст. Албертѣ. Подѣбно стало ся, коли приѣхавъ о. З...; вѣдето ему, вѣдали они одну церкву царсклянымъ, говорячи: «Маемо мати такого за нашего душпаствяра, то лѣпше иже бути православнымъ». Така сама доля чекае мабутъ и другу церкву.

Колы Русины свѣтали паску, тодѣ треба було ажъ полицію спровадити; въ противномъ разѣ было-бъ ирѣшло до великон бойки мѣжъ православными. Нещаснй Полякы (!) Важиють держати ся дѣль своей вѣры, плекати мову и обычаѣ своихъ вѣтцѣвъ, а ту въ наслѣдокъ сего, что порозкиданй на в-лицезной просторонѣ, что не мають своего костела анѣ школы, иде имъ дуже тяжко. Вправдѣ я розпочавъ будову дому, что мавъ бы тымчасово служити за каплицю и мепкане, але не чуо ся на силахъ, абы далѣ провадити дѣло черезъ малй доходы и недостачу фондѣвъ. Наколи ѣду 10 або 15 миль, охрестити дитяну, то Русинѣ або Полякы дасть менѣ за се 25 центъ; что два три мѣсяцѣ маю одну наймлену Службу Божу за 50 центовъ; за плюобъ найбольше можна взяти 2 до 3 доллары; за жертву въ недѣлю джотъ по 20 до 30 ц. а за похоронъ нѣколи ту ту нѣчого не бере ся, бо вѣдбуваютъ ся они чудернакко — безъ жадныхъ церковныхъ церемоний. Умре то, тодѣ пакують его на вѣозѣ и найчастѣйше на власной фирмѣ закоувають, наколи далеко до цвантаря.

Зѣ такихъ малыхъ дохѣдовъ почавъ я будувати домъ, якй менѣ е конечно потрібный. Зѣ тыхъ сумыхъ дохѣдовъ треба такоже жити, одирати ся, одержувати пару коней до мисій и слугу заплатити. Мой Боже! якъ дуже здали бы ся намъ хочъ двѣ-три каплички, де можна бы въ каждую недѣлю вѣдправити Службу Божу тай еказати проповѣдь — днесъ въ сѣому, другій разъ въ иншомъ мѣсци. Тодѣ безъ

сумітьву б'дній Русини, котрий жють ту не маче блудній в'овць, познани-б своїй блуді и перестати в'ратити бородатому попови, що з'о в'єхъ силъ ста ае ся зро бати зъ уніи шизму. Впро ч'ьмъ до втраты і бры допро вадити уніит'и и се, наколи не перестануть незалежнй ксьондзы з'о Сполученыхъ Державъ, впокувати в нихъ ненависть до епископа, а передов'ємъ до римо-католицкого духове-вства. Крімъ сего и гр. кат. духовенство е причиною, що ихъ родакы в'оддальють ся в'одъ церкви, а идуть до шизмы, якъ блудній в'овць. Не такъ давно, читавъ я листъ на Рабит Гіл, священника зъ Галичини до бущного свого парохіянна, котрий листово пытавъ ся его, чи зъ браку гр. кат. священника може спов'єдати ся на Великдень в' римо-католицкого. «Добрий душпастырь» в'одписавъ такъ своему парохіяннові: «л'єше будь православнымъ (цареславнымъ), якъ маешъ жити зъ якою потребою до римо-католицкого попа». Я самъ читавъ сей листъ в' присутности к'олькохъ Поляковъ.

На закончене подаю повизше присягу, яку Русины складають передъ православнымъ попомъ, коли в'одр'єкають ся свого гр. кат. обряду и переходять на шизму:

Попъ: Чи в'єришь в' св. Синодъ?
 Русинъ: В'єрю.
 Попъ: Чи в'єришь в' царя Николая Александровича?
 Русинъ: В'єрю.
 Попъ: Чи об'єцюешъ бути для царя слухянимъ?
 Русинъ: Об'єцюю.
 Попъ: Чи в'одр'єкаешъ ся папы римского и его блуд'єв?
 Русинъ: В'одр'єкаю ся.
 Попъ: Чи в'одр'єкають ся всеи католицкой в'єры?
 Русинъ: В'одр'єкаю ся.
 Б'ольше якъ 80 гр. кат. родинъ зложило вже таку присягу передъ православнымъ попомъ.

Кс. Фр. Ольшевскій, місіонарь авостр. в Beaver Lake, Alta, Canada.
 Допише ся в' многихъ нев'єрна, однакъ помимо сего ц'єкава. Она характеризує почасти поглядъ польского клану на греко-католицкихъ и православныхъ Русин'євъ зъ одной стороны, а зъ другой стороны наводитъ насъ на думку, що епископы греко-католицкой церкви або в'єв'ємъ не хотять ся в'єтересувати в'єміпроващивши Русинами, або по зв'одили Римови в'одвратити соб'є всяку власть надъ ними.

Въ справ'є „Союза“.

Деякі м'єсцеві секретар'є „Союза“ не сповняють точно своихъ обовязковъ. Выказы, пов'єдомленія и деклараціи новыхъ член'євъ посылають головному секретарю не сейчасъ по м'єтингу, але тогды, коли имъ ся подобае. Такъ само грош'є з'обраній на м'єтингахъ затримують у себе нехот'єбно и не в'єдсальють ихъ сейчасъ головному касієрову. Причиною того всего естъ по части небадьство, а по части добре сердце м'єсцевыхъ секретар'євъ. П'одъ небадьствомъ розум'ємо нехот'єбно в'єдкладане з'є дня на день высылки потр'єбныхъ р'єчей до головного уряду, а п'одъ добрымъ сердцемъ — благовьєсть, яку секретар'є показують взглядомъ м'єсцевыхъ член'євъ. Н'є небадьство, н'є побажлив'єсть не повиннй мати

гуть м'єсця, бо на томъ тра тать порядокъ ц'єлого „Со юза“. Щобы сему запоб'єчи: 1) Вызвак'є в'єхъ член'євъ „Союза“, щобы выбирали лишь такихъ секретар'євъ, котры суть люде честнй, сп'єсобнй до веденія уряду секретарского и точнй в' сп'єнюваню своихъ обовязковъ. 2) Каждый секретар'є м'єсцевий повиненъ бы дати членамъ братства за себе заруку (бондъ). 3) На вс'єхъ колектованій в'одъ член'євъ грош'є повиненъ давати тымъ же рес'єты (квиты).

4) Каждого м'єтингу повиненъ секретар'є предложити братству рес'єты в'одъ головного касієра, а то на т'є грош'є, котры высылалъ до касы за м'єнувшій м'єсяць.

5) На каждомъ м'єтингу повиннй членъ поставити одного член'єва секретареву до помочи и контрол'є такъ, щобы в'єхъ член'євъ знали ск'олько грошей котрого м'єсяця секретар'є до касы „Союза“ сколектувавъ.

6) Секретар'є не повиненъ принимати грошей в'одъ член'євъ в'є жадномъ другомъ час'є, а лишь п'одчасъ м'єтингу, понеже тое може стати причиною многихъ помылокъ.

7) Выказы, пов'єдомленія и деклараціи член'євъ до головного секретаря, а грош'є до головного касієра мае каждый секретар'є высылати куда належить с'єй часъ по м'єтингу, если жъ м'єтингъ в'одбувае ся дуже п'озно, то и а і д а л ь ш е до к'єнца м'єсяця.

8) Головнй секретар'є и касієр „Союза“ мають всегда выразно в' м'єсячномъ справозданн'є зазначити, котре братство або члены не над'єсязли на часъ свого м'єсячного и другихъ р'єчей.

Все те доконче потр'єбно для точного веденія д'єль ц'єлого „Союза“, и для добра в'єхъ его член'євъ. Памятайте, що м'єсцеві секретар'є суть вашими урядниками и що за ихъ не точности в'одпов'єдае не головнй урядъ, але вы, член'євы „Союза“.

если бы хто зъ головныхъ урядник'євъ не сповнивъ своего обовязку, то члены, або м'єсцеві секретар'є повиннй сейчасъ о томъ донести предс'єдателю „Союза“, або контрольной комисію.

За контрольную комисію И. Арданъ.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“
 Хотячй приступити до „Союза“ най посылають вступне и м'єсячне до касієра:
 Alex Shlanta, Postmaster, MAYFIELD, PA., Lack Co.
 И ув'єдомлять секретаря п'одъ адресомъ:
 D. D. Ruzicz, P.O. Box 356, OLYRHANT, PA., Lack Co.
 Кто бы бувъ покривдженнй в'одъ котрого зъ урядник'євъ „Союза“, нехай пише до предс'єдателя:
 REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str. Ansonia, Conn.

ПОСМЕРТНЙ В'ЄСТИ.

Петро Куленичъ, родомъ зъ Перегривки, Галичина, членъ братства св. Кирила и Методія в' Мау- field, Pa. и довгол'єтнй членъ „Р. Н. Союза“, упо- ковнеться дня 23. с. м. В'єчная емя память!

Безъ вступного до „Р. Н. Союза“ буде приниматись член'євъ в' м'єсяцю Октобру с. р.

А. Парчъ, секретарь.

— Памятайте на „Руско-Народнй Домъ Эмиграціи“ в' Америц'є и высылайте жертвы до касієра п'одъ адресомъ: MR. LAZOR SYRO- TIAK, 42 Washington St., YONKERS, N. Y., а в'ан- варовъ ув'єдом'єть о томъ секретаря п'одъ адресомъ: MR. K. KIRCZOV, 140 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

— Страйкъ сталевый тре ваетъ дальше. Около 100 ты сячъ роб'єтниківъ страйкуе. Роб'єтники зъ полудневого Чикаго не прилучились до страйкер'євъ, такъ само и роб'єтники зъ Duquesne. По- ложене страйку менче б'оль ше те саме, що и м'єнувшого тыждня. Въ Питсбургу в'одбула ся конференція деякихъ проводир'євъ органи зованыхъ роб'єтниківъ и дру гихъ вызначныхъ людей в' ц'єльи залагодження страйку. Результатъ сеи нарады нев'єстнй.

— П. И. Дрогомирецкій, зъ Pleasant Home, Map. пи ше: Въ насъ теперь почали ся жнана и то дуже богаті. Все зб'єже дуже красно до ходитъ, дождж'є м'єрно пере падають; граду ще не було в' с'єй околици. Досить, що теперь в' на канадскихъ Русин'євъ загр'єло сонце, бо Англички ажъ просятъ до работы и платять добре.

— Конвенція Сполуче- ныхъ Углекоп'євъ почала свои зас'єданія в' Гейзелтон'є в' присугности около 1000 делегат'євъ.

— Доносять намъ, що о. Т. Штейфанъ, бувшій па- рохъ в' Ваупонне, N. J. обя вляе душпастырство в' Ме- Adoo, Pa.

— Выступило зъ „Православного Общества Взаимопомощи“ 8 братствъ, котры числяли разомъ 485 член'євъ! Два зъ нихъ Бенвудске и Экспортске выступили добров'єльно а в' с'єрб- скихъ з'єстала выкиненіи. Братства т'є остали довжнй до касы „Общ. Взаимопомощи“ суму \$1,147.47. Сербскій братства заложили соб'є сербскій правосл. союзъ „Сербобранъ“. В'єхъ сербскій братства походять зъ околици Питсбурга, а причина ихъ выступленія правдопо- добно та, що оденъ право- славнй панъ-отчичъ старавъ ся в'єскими способами, щобы Сербы не мали дру- гого православного священ- ника, котрого они дуже лю- блять, але щобы належали до его парохіи. Впроч'ємъ якъ бы тамъ не було, фактъ с'єй остае фактомъ и то вельми ц'єкавымъ.

— Гост'є, котрыхъ каждый такъ старшй якъ и молодшй буде радъ вид'єти, пр'їб'удуть до Олифанъ и дадутъ представлене (шоувъ) в' В'єтторгъ, 3-ого Сентября. Суть се братя С'євъ, знаніи на ц'єльнй св'єтъ зъ своихъ красныхъ пред- ставлен'євъ. В'єхъ представлен'євъ тыхъ нема н'єчого, що противлялось бы доброму смакови або моральности. Братя С'євъ мають добру славу не только в' Сполученыхъ Державахъ, але и в' Канад'є, що естъ най- д'єльшимъ доказомъ, що ихъ пред- ставленя се не гомбугъ, але така р'єчь, на котру варта подивитись. Они мають п'єдс'єять артистовъ. Представленія в'одбувають ся два разы на день, а то о 2-ой годн'є пополудня и о 8-ой вечеромъ, и тривають дв'є и п'ов'є годины.

— Братство св. Пророка Иліи в' Scranton, Pa. буде принимати в' м'єсяцю август'є новыхъ член'євъ до брат- ства не лишь старшихъ, але и д'єтнй в'одъ одного року по чавшй, безъ вступного.

Держо Леплю, прес'єд., Андр. В'єлчій, с'єкр.

Просьба

до в'єхъ Брат'єй Русин'євъ и Славянъ, о ласкавый даръ, на маючу ся постройти но- ву церковь изъ твердого ма- териала в' Устьє русск'ємъ (на Лемк'єхъ в' Галичин'є). Приб'єгнути къ с'єй умили- тельной просьб'є, пов'єдують т'єи обстоятелства: 1. Устьє русске естъ осередкомъ Лем- ковщины, той п'одбескидской стороны, изъ котрой наиб'єльше нашихъ Русин'євъ в' Америку вымигрировало. 2. В' томъ сел'є при церкви тамошней, дуже старой и малой, отбываються рокъ-р'єчно два от- пуста. 3. Суть призволени ярмаркы. 4. Естъ тамъ почта, постерунокъ жандармеріи, и неолдгій часъ пріб'уде стация жел'єзниц'єй и пр. Тое все наведенное, каждого на- глядо перекоуе, що в' таковой м'єсцевости, где естъ б'ольшій прішльєвъ чужо- сторонныхъ людей, доконче потребна естъ и красна цер- ковь, яко опл'єтъ, для п'од- держанія народности русской, и в'єры нашой святой по восточному обряду.

Извольте Брат'єя Русины, своимъ щедрымъ подаваніемъ, сему богоугодному и патриотическому д'єлу, прійт- и в' пом'єчь, а устроите соб'є памятникъ въ благо- дареніе Богу небесному, за в'єхъ его доброд'єйства. До- броохотнй пожертвованія, в'єи изволятъ Брат'єя Ро- димейц'є, вручати в' каждомъ илейц'є на ту установленому безплатному колектору або впр'єсть на мою адресу. Бла- годарячи вже напередъ ще- дрыхъ дательц'євъ русскимъ словомъ „Спаси Богъ“ — остаюсь съ сердечнымъ по- здравленіемъ для в'єхъ.

REV. TH. OBUSHKEVICH, Russian Cath. priest, P. O. Box 4, MAYFIELD, Pa., Lack's Co.

Запрошене! Просимо в'єхъ Славянъ, а особливо Русин'євъ такъ м'єсцевыхъ якъ и зам'єсцевыхъ на забаву, котру уря- джуе братство св. АА. Пе- тра и Павла на 2. септем- бра в' понед'єлокъ в' Н'є- мецк'єй Гали на Мейпелъ Стр. в' Ansonia, Conn. на доходъ руской церкви. Прі- їд'єтъ братя Русины м'єсцеві якъ и зам'єсцеві и причин- ить ся до звеличенія сеи забавы. За урядъ братства: Гав. Давидъ, пр., Г. Горбалъ с'єкр., А. П'одберезнякъ, нас.

Marion Heights, се нове м'єсто для роб'єтників'євъ.

Люде, що роблять при углю, прішля до переко- нанія, що Маріонъ Гайтсъ положене м'єжъ Шамокинъ а Мт. Кармель в' Нортон- берлендъ каунти, Па., естъ одною зъ найл'єпшихъ м'є- сцевостей до мешканія в' околици твердого угля. — Елмеръ Гефел'єнгеръ, добре знаннй агентъ в'одъ реалъ-

Дещо з історіі російської православної м'єснї в Америцї.

II. 0 70
 From San Francisco „Bulletin“, April 14, 1887.
 A Clever Priest who could work a racket.
 Until about a year and a half ago, there was a Creole Priest stationed in Alaska, who was also a very lively gentleman of the cloth. His name was Father Moses Salamatoff, and those who were intimately acquainted with him, tell some queer stories about the way he managed to make life enjoyable. He spoke the Aleutian language, and taught the natives, that they must devote a large portion of the furs and skins caught by them to the church. They took his advice, and as a result he made a great deal of money, and it was a common thing for him to come to San Francisco and draw a check on a certain company for sums ranging as high as \$10,000.

The rules of the church do not permit a priest to leave his station without the permission of the bishop, unless in case of serious sickness. On one occasion he appeared in the city without the knowledge of the bishop, and going to a friend, asked him what excuse he could give for leaving the shores of Alaska. The conference did not last long, and a few moments later the „young priest“ went to a handy physician, who, in compliance with his request, scratched his foot with a surgical instrument, banded it up, and gave Priest Salamatoff a certificate showing that he was suffering from a dangerous wound on his foot. The bishop was deceived by the ruse, and the priest remained in town three months, during which time he had a gay experience — as money would buy. His excellent supply of cash enabled him to find plenty of fun, and also found lots of friends willing to help him spend it by gaslight.

Champagne and women were his curse. It is related of this Priest, that on one of his visits to San Francisco, he got hold of one of Joe Grismer's three street pictures of Michael Stroganoff, the Russian play which was then on the boards, at one of the local theatres. Priest Salamatoff took the picture which represents a Russian nobleman attired in his elegant seal skins, and had it mounted in canvas and framed. When he returned to Alaska the Stroganoff picture was placed in the church and the natives were told that it represented a new saint in the Russian church. In accordance with the instructions of the Priest, the ignorant Alaskans worshipped the theater poster for a month, and presented it with \$2,000 worth of furs, which were blessed by Priest Moses Salamatoff, and later sold for his benefit.

Крімъ сахъ суть копаль- н'євъ Ентерпрайзъ, Ексселзі- оръ и Корбянь. В'єхъ они суть або близько стріткары, або по найбільшій часті в'є недалек'ємъ в'одъ не в'є в'єдаленю. Передъ кождымъ латомъ е найл'єпша вода. При закупн'є лоту п. Гефел- фінгеръ жєдає лишь 10 дол- яр'євъ напередъ и позва- ляє куцуючому сказати ск'олько буде платити ко- ждого м'єсяця. Многій домъ побудовали соб'є роб'єтники на латахъ сейчасъ по за- плаченю першой раты.

Днацять два домъ по- будовано м'єнувшого року и многій будують теперь. Хотяй велика часть лат'євъ вже продана; то все цє з'є- стало много на продажъ и то такихъ, котры варто купити.

Кождого дня естъ на м'є- сци оденъ чов'єк'є, що по- казуе латы. В'єнъ говорить к'олькома языками.

п'єдъ make life enjoyable. He spoke the Aleutian language, and taught the natives, that they must devote a large portion of the furs and skins caught by them to the church. They took his advice, and as a result he made a great deal of money, and it was a common thing for him to come to San Francisco and draw a check on a certain company for sums ranging as high as \$10,000.

The rules of the church do not permit a priest to leave his station without the permission of the bishop, unless in case of serious sickness. On one occasion he appeared in the city without the knowledge of the bishop, and going to a friend, asked him what excuse he could give for leaving the shores of Alaska. The conference did not last long, and a few moments later the „young priest“ went to a handy physician, who, in compliance with his request, scratched his foot with a surgical instrument, banded it up, and gave Priest Salamatoff a certificate showing that he was suffering from a dangerous wound on his foot. The bishop was deceived by the ruse, and the priest remained in town three months, during which time he had a gay experience — as money would buy. His excellent supply of cash enabled him to find plenty of fun, and also found lots of friends willing to help him spend it by gaslight.

Champagne and women were his curse. It is related of this Priest, that on one of his visits to San Francisco, he got hold of one of Joe Grismer's three street pictures of Michael Stroganoff, the Russian play which was then on the boards, at one of the local theatres. Priest Salamatoff took the picture which represents a Russian nobleman attired in his elegant seal skins, and had it mounted in canvas and framed.

When he returned to Alaska the Stroganoff picture was placed in the church and the natives were told that it represented a new saint in the Russian church. In accordance with the instructions of the Priest, the ignorant Alaskans worshipped the theater poster for a month, and presented it with \$2,000 worth of furs, which were blessed by Priest Moses Salamatoff, and later sold for his benefit.

Пильна работа.

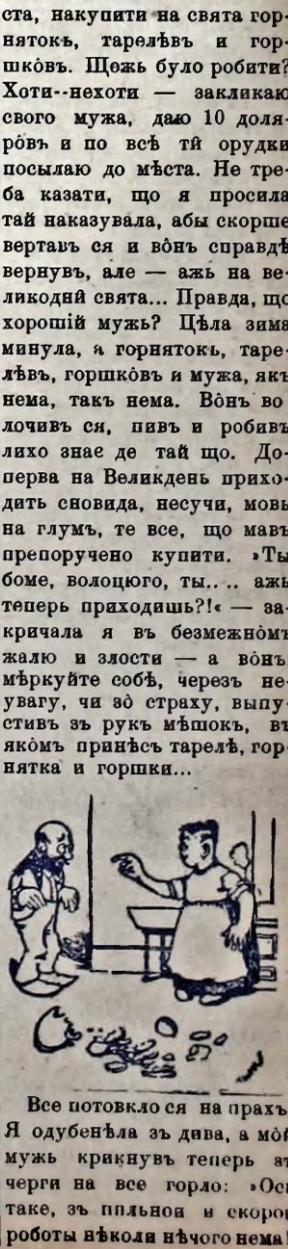
(Опов'єдане фермерки Варвары). Знаете люде добрй, що я маю найгоршого мужа в'є ц'єломъ св'єт'є? Най Богъ боронитъ в'єхъ ж'єнокъ в'єдъ такой дол'є! П'єниця, нероба, завед'єлка — ось и его приметы. Не гадайте однакъ, що то вже все; ой н'є, н'є! За его найбільшій блудъ я цє н'єчого не ска- зала. Мае в'єнъ имено таку рогагу привичку, що не можна его н'єколи спускати зъ очей, а в'єнъ где за н'є- чимъ п'єслати. В'є против- комъ раз'є, накола п'єшлете его де, а цє до того зъ гр'єшми, такъ ув'єряю васъ, що не пріїде скорпе до дому якъ в'є тыждень, в'є два, а иногд'є ажъ в'є м'є- сяць; волочивъ ся в'є так'ємъ раз'є Богъ знае куда и пивъ страшенно. А мы ж'ємо на фармахъ, в'єддаленіи три м'є- л'є в'єдъ м'єсточки и безна- станно не можна сад'єти дома. Треба де що купити до хаты, треба продати, а ту мужомъ н'єякъ не послужитъ ся. Все сама робила тай за в'ємъ сама йшла. Та одного разу зайшло такъ, що треба було конечно нимъ послужитись, але г'єрка не була прислуга! Я вже не знала — см'єяти ся тод'є зъ неи, чи плакати. Се д'єяло ся передъ самими р'єздвя- ными св'єтями, коли на дво- р'є лютивъ ся морозъ, дувъ скаженнй в'єтеръ, а я перестудалась, захор'єла и кро- ку нав'єтъ не могла зробити зъ дому, хотяй доконче по- требувала п'єхати до м'є-

тим, як то він умів уживати св'єта. Він говорив алеутською бес'єдою, та в'єчя тубульц'є, що они мусять да- ровати на першов велику частину футер і скір, які они упольовали. Они його слушали, в'є нас'єдок того він робив чимало грошей, тай частенько заходив до San Francisco і писав чек на певну компанію на суми доходячі до \$10,000.

Церковні права не дозволяють священникови опускати його м'єсця безъ призволу епископа, х'єба в'є раз'є тяжкой слабости. Одного разу він появився у м'єстї безъ в'єдомости епископа, і пріїшовши до приятеля, питався його, що за причину має він подати опущенія берегівъ Аляски. Недовго радилась, бо в'є кілька хвиль пізнйше „молодий п'єн“ піїшов до арчучного доктора, котрий зволюючи його в'єло, задер ему ногу кірургічнйи инструментомъ, завязнувъ еі, і давъ священникови Саламатову посв'єдчене стверджуюче, що він терп'єть відъ небезпечной рани на нозі. Штукую одурено епископа, і пії остав в'є м'єстї три м'єсяці, черезъ котры йому весело поводилось — якъ звичайно при грошахъ. Його знаменитий запасъ г'єтвики дозволявъ йому на вс'єляку забаву, а такожъ умож- лививъ йому знайти товаришівъ г'єтовихъ помочи йому пустити гроші при св'єтлїи газу.

Шампан і д'євчата були его в'єту- бою. Опов'єдають о т'ємъ священнику, що коли разъ бувъ в'є San Francisco, він набув оден зъ трохъ образівъ Joe Grismer'a, які розм'єшали по улицяхъ, зъ російской штуки Михайло Стр'єганов, котру власне тогд'є виставлювано на сцені одного зъ локальныхъ театрівъ. Пії Саламатовъ взявъ образъ представляючій російского дворяни- на одягненого в'єlegantне сілскіи- ве футру, підложивъ підъ него полот- но і в'єправивъ в'є рами.

По його повероті в'є Аляску, образъ представляючій Стр'єганова уміщено в'є церкві, а тубульц'ємъ сказано, що с'єй образъ представляе нового свя- того російской церкви. Згідно зъ на- укою священника, теміи Аляскинці почтали за святого театральне ого- лошене (п'єнкатъ) за оден м'єсяць, і обдаровали образъ футрами вартости \$2000, котрі пії Мойсей Салама- товъ поблагословивъ, а потімъ продавъ в'є свою користь.

Все потовкло ся на прахъ! Я одубен'єла зъ дива, а м'єнъ мужъ крикнувъ теперь зъ черги на все горло: „Ось таке, зъ пильною и скор'єю работы н'єколи н'єчого нема!“

ВСЯЧИНА.
ТАНЕЦЬ НАКОЛО ГРОВОЇЦІ.
Однѣ Англичіи ім. Нілфаеръ передъ своєю смертю зробивъ танецъ і приславъ по 25 дол., щоби кожного року въ рѣчницю его смерти малі дѣвчата танцювали на около его гробовця. Вже минуло 21 лѣтъ вѣдъ часу его смерти, і що року вѣдбувавъ са веселый танецъ наоколо его гробу! Видно, що за життя було ему сумно, dlatego по смерти весело.

ОЩАДНІ АРХИВЯГІНІ.
Королева англійска Александра звана зъ великою ощадности, часто шіе і направлявъ свои сунки і часто сама варить. Молода королева нідерландска Вілгельміна сама робить собі капелюхи. Італійска королева Елена строго надзирає кухню і черезъ те богато падиць. Нѣмецка цѣсарева має въ своїй палатѣ робітню, де виробляють для неї всеяке убранє.

— Панове зъ Вашингтону приѣхавші домоувъ зъ вакаціи, найшли по своихъ домахъ множество блохъ. Департаментъ здоровья выдавъ инструкціи, якъ нищити блохи, зъ котрыхъ виходить, що найлѣпшимъ средствомъ є порошокъ, званий pyrethrum. Если се не помагає, треба скроплювати хату бензиномъ, уважаючи, щоби на той часъ не було огню, анѣ свѣтла въ хатѣ.
— Въ Европѣ зъ Америки найтаншій одинокій телефонъ має Швейцарія. За першій рокъ платять тамъ \$20.00, за другій \$14.00, а за кожній слѣдуючій лишъ \$8.00 і въ додатку одного цента за кожде ужитє телефону.
— Пробы ведені досвѣдченими лѣкарами на Кубѣ выказали, що москиты розносять зарази жовтого фебри. Одинокимъ певнимъ средствомъ для нищеня сихъ насѣкомыхъ є скальный олій.
— Жерело нафтовє въ Вашингтонѣ, Тексасъ є незвычайно богате, бо дає щоденно пѣвтора мільона бочокъ ропы, котра, если уживана до палена, значить тѣлько, що 350 тысячъ тоннъ угля. Бочка коштує теперь 30 центѣвъ, але є правдоподобность, що цѣна ся впаде невдовзъ до половину низше або і больше. Въ виду сего зъ той стороны грозить углевои промислови немале небезпеченство.
— Въ Кансасѣ зродилось сего року стѣлько збожа, що не можна его помѣстити въ елевейтрахъ і мусить лежати на землі подъ голымъ небомъ въ очкуваню на фрейтовій желѣзницѣ.
— Вѣдъ 1-го юлія 1790 до 30-юнія 1901 року выдали Споученій Жерель пенисі на суму \$2,763,375.033. Тѣлько за послѣднихъ 5 лѣтъ выплачено пенсіи 140 мільонѣвъ долларѣвъ.
— За послѣднихъ 60 лѣтъ парові кораблѣ зѣстали значно улѣпшені. Ихъ скорость зѣблѣшилась 3 разы, а черезъ те і часъ вѣдъ три разы коротшій теперь якъ въ 1840. Довгѣсть кораблѣвъ зѣблѣшилась 3 разы, широкѣсть два разы; сила машинъ парови зѣблѣшилась 40 разы, а угля спотребовуєсь 3 разы менше.
— Нова лїнія корабельна буде курсувати мѣжъ Ірландією а Америкою. На кораблѣхъ будутъ палити нафтою. Вѣзда моремъ буде тревати лишъ 4 1/2 днѣ.
— Въ 1899 р. выкопано золота вартости 306 мільонѣвъ долларѣвъ. Сего року лишъ 7 мільонѣвъ.
— 12,000 реновѣ макотъ выслати зъ Сибиру на Аляску.
— За послѣднихъ 10 лѣтъ взросло населене Канады о 505,644, теперь выносить оно 5,338,883 людей.
— Лондонъ має 4 1/2 мільона, Нью Йоркъ 3 1/4, Парижъ 2 1/2 мільона, Берлинъ 1,885,000, а Вѣдєнъ пѣвтора мільона людей.
— Кожній американскій жовнѣръ коштує рѣчно 1014 долларѣвъ.

Братѣвъ Сонъ
СВѢТОВІ
поступові представлєня, музей, менажерія в выставѣ тресованыхъ звѣрѣвъ.
НАЙБОЛЬШІЙ, НАЙБОГАТШІЙ, НАЙЛѢПШІЙ
ШОВЪ НА ЗЕМЛІ.

Вже десять лѣтъ ходять они по Америцѣ. Ихъ представлєня не тѣлько вдовольни мільоны людей, але суть чимсь зовсѣмъ новимъ вѣдъ початку до юлія. Они суть неперевизимы такъ по дояности, якъ і що до красоты. Є се одинокій великій шовъ, що знизивъ цѣну vstupного.

Сей шовъ буде показуватись въ мѣстѣ Олѣфантѣ въ **Вѣвторокъ дня 3. Септембра.**

Старомодне представлєня. Величезна прекрасна варада по уладѣхъ мѣста вѣдбує ся о 12-ой годинѣ въ полудне, въ Вѣвторокъ, 3-ого Септембра.
Вступъ 25 и 15 центѣвъ.

ВЖЕ ДРУКУЄСЯ
Календаръ „Союза“
на рокъ 1902.
Въ календарѣ томъ кромѣ многихъ цѣкавыхъ рѣчей буде такожъ **УСТАВЪ ЦЕРКОВНИЙ.**
Замовлєня і грошѣ (50 центѣвъ за одєнь) просимо присилати завчасу на адресъ предсѣдателя «Союза»:
REV. A. BONCHEVSKY,
10 May Str.,
ANSONIA, CONN.
або до редакціи «Свободы».

— Кто хоче добрымъ в честнымъ Русиномъ бути и себе і свою родину забезпечити, нехай читає тую новину: Братство св. АА. Петра и Павла въ Ansonia, Conn. прїймає новыхъ членѣвъ до 1. септембра с. р. при знизеномъ вступномъ вѣдѣ 16 до 30 лѣтъ — \$1.00, вѣдѣ 30 до 45 — \$1.50. Въ томъ братствѣ кождей честный Русинъ повиненъ бути, бо то одиноке руске братство въ той околицѣ: Ansonia, Derby, Shelton, Seymour, Waterbury и Terryville. Митинги нашій вѣдбувають ся въ остатну недѣлю кождого мѣсяця. — За урядъ бр.
Г. Давидкѣ, пред., Г. Горбаль, секр., А. Подберезнякѣ, кас.

Чи вы чули
Вже выйшла
ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА
ЗЪ ОБРАЗКАМИ?
Коштує 30 центѣвъ.
А достати єи можна въ редакціи «Свободы».
Хто купитъ — не пожалує, бо вѣдъ смѣху ажъ по землі буде ся качати.

Потребуємо
агента на кождѣмъ плейзѣ!
Тымъ, що хочуть за голтовий грошѣ купити у насъ „Веселу книжочку“ и иншій книжочки та водпродувати ихъ другимъ людемъ — дамо ихъ дуже тано.
Голосѣть ся сейчас!

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА
ВЪ ANSONIA, CONN.
Гавр. Давидкѣ, предсѣд.; Ст. Собинѣ, аступникъ; предсѣдателя; Г. Горбаль, секретарь, 130, Main str., Derby, Conn.; Ил. Галва, вѣст. секр.; А. Подберезнякѣ, касирѣр, Д. Сидорчакѣ, вѣст. кас.; М. Подберезнякѣ, капитан; он. хористъ: Петро Карнакѣ въ Ansonia и Яцко Качмарчикѣ въ Derby; Ст. Петровскій, аверникъ; А. Горбаль, секр. Союза, Box 320, Derby, Conn. Въ Waterbury фїлія: Д. Демановичъ, пред.; И. Констанковичъ, секр.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИДИИ
ВЪ SCRANTON, PA.
Демко Лешко, предсѣдатель. М. М. Югасъ, вѣстникъ. Стеф. Масларъ, касирѣр. Семанъ Чипчакъ, контрольоръ. Андр. Виландскій, секретарь. Ластя адресовати до секретаря А. Виландского, Warren Str. No 8

Братство св. Петра и Павла въ Траугер, Па.
Иванъ Червѣнка, предсѣдатель; Маѣй Сидарѣкѣ, мѣсто-предсѣд.; Иванъ Гарамѣй, секретарь. Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кудженѣй, вѣстникъ; Петро Блєвѣвскій, касирѣр.

УРЯДНИКЪ БРАТСТВА Св. ЮАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ ТРАУГЕР, ПА.
Ив. Фарнякѣ, предсѣдатель; Ал. Семановичъ, мѣсто-предсѣд.; Т. Ирвина, секретарь; М. Березскій, касирѣр; контрольоры Д. Гринко и М. Юшакѣ; аверникъ Пор. Подольскъ. Митинги вѣдбувають ся кожду другу недѣлю по першій въ галл церковнѣ.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рокъ 1901:
О Варвѣ предсѣдатель. И. Шедецкий, аступникъ. Варг. Дурнякѣ, секретарь. Титъ Дубецъ, аступникъ. Анд. Драганъ, касирѣр. А. Тельцъ, аступникъ. С. Радко, контрольоръ; опѣкунъ хористъ: Аф. Дубинскій, Иванъ Слякѣ, И. Павелчакѣ. А. Сивикѣ, С. Скварчакѣ, аверникъ. Д. Фешъ, аступникъ. Г. Миклулякѣ, капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святитєльнѣвъ въ Whitney, Pa.
Ив. Сопчичакѣ, предсѣдатель. Ив. Волякѣ, аступникъ. Сипр. Горошакѣ, касирѣр. П. Зевада, секретарь. Анд. Шарохъ, писарь. Ос. Дворничко, опѣкунъ хористъ. Вас. Креть, аверникъ. Митинги вѣдбувають ся кождою першою недѣлю по 15-мѣ. Заложєне 21-го февраля 1900.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
на River St., OLYPHANT, Pa.
Хочєшь вышити гарнєнько? Заплати ся де Митренко; Готєль, пиво, має, Новий склячки допиває. Б цигара, є и галл.
«На митинги, на забавы: Тамъ посидиши, погуляєши, Вучєши неодо цѣкавє, — А що выписати, то знай брате, Поєдє дальше, якъ у пяти!»

Одинокій ПОГРЕВНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицю
M. F. S. Kesk.
Тѣлько до него удавайте ся, а вѣдъ вѣдъ красно и туньо облєдужитъ.

Гей Русини! чи знаєте вы дорогу до дешево и доброго куплєня? Она вєдє просто до
Юрія Хилѣя
въ OLYPHANT, PA.
Въ его пєвно добре знаєте. Въ него знаєдєте одинокій, найдєшевшій, найлѣпшій и найновѣйшій стѣръ зъ убранями. Купитє добре „шифкарты“ и скоро а безпєчно поїєдєте вѣдъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакѣ, що то вѣдє все — и! Вѣдъ має ще найпершій и найлѣпшій слєдзи въ мѣстѣ подъ назвомъ:

Anthracite Hotel.
Тамъ дошєрва погоститє ся, якъ въ рѣднои бабки на весѣлю.
Щоби за мною довго не шукали, прѣте поадо до вѣдомости номѣ прїятєлямъ и знакомимъ, що я перєрвадѣвъ єи вѣдъ Рєдискєго дїпа и маю теперь готєль на Market Str.
ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,
готєльничій въ Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Кождей Русинъ маючий яку нєбудъ потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ, повиненъ вступити до того г-тєлю, бо тутъ достанє найдорожшій и найлѣпшій напѣтки всєкого рода и порадѣ, де найлѣпше купити шифкарты.
С. М. НАТНАWAY,
агєнтъ вѣдъ огневои асєкураціиои компани.

CHRISTIAN SCHMIDT,
203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.
САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ
Я утримую на складѣ найлѣпшій папѣтки, якѣ темперіиои суду, джандерейль, саспрєла, пиво въ бутєлькахъ бѣлє и червонє, вайсє бїрѣ и портєрѣ.
Ану салуністы спробуйте, а перєковатє єи!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ
въ Америцѣ
РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ
—ЧАЙ—
...подъ назвомъ...
„САМОВАРЪ“
Сирѣчь вѣдєть єида просто черезъ Сибирь и провєсь тѣлько въ г-товыхъ запѣкованыхъ пакѣтахъ для охорони любитєлѣвъ доброго чаю герцѣ фальшопанємъ або продажємъ не стѣчьимъ ичьего мѣшаницѣ.
Чай розсылаємо по цѣлѣй Америцѣ, если хто прїшлє дєстѣ часть цѣны на вадѣтокъ въ стѣпахъ (почтовихъ маркѣхъ) а рєшту заплатитъ при получєню пакѣты С. О. D. Цѣна 60 цѣт., \$1. \$1.50 \$2.20 за фунтѣ.

Чай въ пакѣтахъ 1/4, 1/2 и однофунтовыхъ.
На перєсылку почтою просимо вєсєгда докупити 10 центѣвъ больше за кождий фунтѣ.

RUSSIAN BAZAAR
341 E. 10th Str.
NEW YORK CITY.

P. V. OBIECUNAS,
1118 Carson str., Pittsburg, Pa.
Має банкъ, заложєный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельні лїані дуже тано.

Пєсєлає грошѣ до всѣхъ частєй свѣта дуже скоро и беспєчно.
Мєшкє „А. Блокѣ“ вѣдъ рускои цєркви на „Свѣтѣ Свѣдѣ“ — Вѣдъ чєзъ вєрєстѣ ходити до курьихъ, а поїєрѣти своєго. Розмовитє ся зъ нимъ по рускѣ.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.
Вырєбляє бѣлє и червонє пиво, портєрѣ и єйлѣ найлѣпшого гатунку въ стѣтѣхъ. Уживають лишъ найлѣпшого ячєню и хмєлю. Дєржитє все чисто. — Услєга добра.

Union Beer.
Christian Schmidt, прєзидєнтъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Ба-а-а, а се що?
Въ Нью Йорку вырєбляють Русини дуже добрѣ а танѣ юніові сїгары. Русини и всѣ рускѣ бизнєсмены замовляють у своєго, а не жидѣвскє драгє, що нѣчого не варѣта. Пимѣть на адресу:
John Parylak & Co.
406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS
C. A. SNOW & CO.
PATENT LAWYERS,
WASHINGTON, D. C.
Dep. U. S. Patent Office.

V. J. Keogh.
Продає всєкѣ напѣтки темперіиои, вайсєбїрѣ и сєлєрѣ.
СПЕЦІАЛЬНІ ОРДЕРЫ
НА БАЛЪ, ПИКНИКИ, ВЕСЕЛЯ И ДРУГІ ЗАБАВЫ ДОСТАРАЄ СКОРО.
Офисъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Найболѣпшій рускій компаничный стѣръ въ Америцѣ. Заложєный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дѣмъ великій, красный, котрый компаниа купила 1896 року за \$18,000 доказує, що може компанича работа. — Всѣ роазумні Русини належать до тов компаниа, купують зѣ своєго власного стѣру значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обєртає стѣру сумою \$2000.
Заряджає нимъ:
Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,
Пєсєлає грошѣ до вєрѣхъ въ прѣтѣгу 14 датѣвъ.
Продає шифкарты такъ тано якъ и компаниа въ Нью Йорку.
Продає тєкєли колѣвнѣ до Нью Йорку.
Продає правдуу крайову пѣлькѣ и вино.
Має голсєль (wholesale) на всѣ америкєнскѣ трукѣ.
Задєрмо потвєржує всєкѣ папєры и дєє родѣ, бо єсть Цѣнникъ и пробѣжє выслєлає даромъ.
Нотаръ публичнѣй, чѣло вѣдъ рєтєльнѣй и честнѣй.
М. БОСАКЪ, Jones Str. OLYPHANT, Pa.

Гаврилъ Малєвнѣвъ
Гуртовнѣй складъ (Wholesale)
20 Market st. SHAMOKIN, PA.
Має завсѣгды на складѣ свѣжє, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлѣпшихъ броварѣвъ, горѣвки и лїкєры найлѣпшого гатунку.
Братя! замовляйтє у своєго!

ВЪ ГОТЕЛЮ
GUS MILLER,
716 Carson Str.
S. S. Pittsburg, Pa.
дѣстапєшь вєсєгда велику склянку свѣжєго пива, добру перєкуску, найлѣпшу пѣлькѣу.
Готєль отворєный дєнь и нѣчь.
Перєкуску свѣжѣ можно дѣстати въ кождѣмъ часѣ.

Юліанъ Копиствєвскій
(JULIAN KOPYSOVIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшій напѣтки можна тѣ достати, якъ: пиво на шклянки и бутєльки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалі, цїгара дуже добрѣ.
Спѣлнѣть Братя Русини до своєго братчика Юлєка.

O. Murdza & Bros
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА и БРАТЬ
Сторѣ заосмотрєный найлучшими товарами, спроваджоваными впрѣстѣ зъ першорядныхъ складѣвъ. Живитє вѣдъ маїжє всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продає такожѣ майнерскій одѣгѣ и посылєає грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспєчно.

J. BOBKOWSKI
ПРІДПІЄМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Вынаїмає такожѣ „горѣчѣ“ на похоронѣ, трєстѣны и всѣла по дѣлѣ нѣзлѣжнѣхъ цѣннѣхъ.

PEARL and MULBERRY at SHAMOKIN PA
300
Вирєбляє брѣтскѣй мапѣлѣ, шапкѣ, вѣдєннѣ, хоругви, униформѣ.
Цѣнникъ и пробѣжє выслєлає даромъ.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Найболѣпшій рускій компаничный стѣръ въ Америцѣ. Заложєный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дѣмъ великій, красный, котрый компаниа купила 1896 року за \$18,000 доказує, що може компанича работа. — Всѣ роазумні Русини належать до тов компаниа, купують зѣ своєго власного стѣру значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обєртає стѣру сумою \$2000.
Заряджає нимъ:
Теодоръ Федько

МИХАЙЛО БОСАКЪ,
Пєсєлає грошѣ до вєрѣхъ въ прѣтѣгу 14 датѣвъ.
Продає шифкарты такъ тано якъ и компаниа въ Нью Йорку.
Продає тєкєли колѣвнѣ до Нью Йорку.
Продає правдуу крайову пѣлькѣ и вино.
Має голсєль (wholesale) на всѣ америкєнскѣ трукѣ.
Задєрмо потвєржує всєкѣ папєры и дєє родѣ, бо єсть Цѣнникъ и пробѣжє выслєлає даромъ.
Нотаръ публичнѣй, чѣло вѣдъ рєтєльнѣй и честнѣй.
М. БОСАКЪ, Jones Str. OLYPHANT, Pa.

Одєнь зъ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПѢСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишъ разѣ покоштує сєго пива, то иншого вѣдє не хочє пѣти.
Голова вѣдѣ него нѣколи не болитѣ, бо єсть здоровє и поживнє.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТИ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всєкѣй потрѣбнѣй рѣчѣ до житѣя, якъ такожѣ можна кушѣти убранѣ майнерскѣ и зѣвычайнѣ.
Посылєає такожѣ грошѣ до всѣхъ частєй свѣта, скоро, тано и беспєчно.
Продає шифкарты.
Не вѣдѣ нынѣ вѣдє знають люде солидного Ивана Глова.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтня практика дала єму способность стѣти добрымъ лѣкарємъ. Лѣчатъ успѣшно всєкого рода хорѣбы. Має такожѣ своє власну аптеку, въ котрой вырєбляють са дуже добрѣ и помѣчнѣ лѣкарствѣ.
Розмовитє ся по рускѣ, литовскѣ, польскѣ и по англійскѣ. — На цѣлѣй околицѣ знають добре Шлєпаса.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
и
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str. Shamokin, Pa.
Недалєкѣ рускои плєбаниі.

МАШЪ БНІЖКІ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAZ LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправлєає книжки всѣльного рода, і чѣ бы якъ розстрєсий. Такожъ робитѣ книжки для братствѣ, церкѣвъ, бизнєсменѣвъ и т. д. За роботу гарантує.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ.
*** TROMETTER'S ***
(Тромєтєтєрѣ)
Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.
напрѣтивъ National Bank.
Свѣдєннѣ, Обѣды, Вечєрѣ
Въ кождѣмъ часѣ можна дѣстати такъ горячѣ якъ и зиннѣ перєкуска. Потравы прилагождєнѣ на європєйскій спѣсѣбъ, дуже смачно. Услєга солидна. Окрємѣ компаниа для родинѣ. Найлучшій вина, пива, лїкєры, горѣвки и всѣ можлива напѣтки. Цѣна дуже мала.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.
Въ Шамокінѣ, Па. мєшкєає рускій кравецъ **ПЕТРОБУЗМИЧЪ,**
146 Lincoln str.
Робитѣ вѣдѣ всѣлѣкѣй убранѣ мужєскѣ складно и дєшєво.
Хто у него замовитѣ убранѣ, нѣколи того не пожалує!

Columbia Brewing Co.
Найлѣпшєе пиво, вайсєбїрѣ, портєрѣ и єйлѣ. У насѣ роблєть лишє тѣ, що належать до юніи.
Офисъ: 110 South Main Str. SHENANDOAH, PA.
Юрко А Прокоповичъ,
погребнѣкѣ, готєльничѣ, и Livery Stable.
— Галл на митинги и забавы, — 201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.